

Формуляр за ЧАСТИЧНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО*

* Приложете към формуляра допълнителна информация, доказваща оценката

Институция: Министерство на енергетиката	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници
За включване в законодателна/ оперативна програма на Министерския съвет за периода:	Дата: октомври 2017 г.
Контакт за въпроси: Мария Минова, държавен експерт, отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР Александрина Димитрова, началник на отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР	Телефон: 02 92 63 148 02 92 63 143

1. Дефиниране на проблема:

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които оправдават нормативната промяна

Необходимостта от промени в Закона за енергията от възобновяеми източници произтича от следните фактори:

- **Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качествата на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници**

През септември 2015 г. беше приета Директива 2015/1513/ЕО за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качествата на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива 2015/1513/ЕО). Министерство на енергетиката (МЕ) е отговорната институция за транспониране на промените в Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива 2009/28/ЕО), а Министерство на околната среда и водите (МОСВ) за Директива 98/70/ЕО.

Съгласно Директива 2009/28/ЕО, делът на енергията от възобновяеми източници (ВИ) в крайното потребление на енергия в транспортния сектор към 2020 г. трябва да достигне 10 %. За изпълнението на тази цел се разчита основно на конвенционалните биогорива, чието производство следва да се извършва по устойчив начин. С оглед избягване на неблагоприятните странични ефекти, са въведени критерии за устойчивост, които биогоривата и течните горива от биомаса трябва да удовлетворяват за да може да бъдат отчитани за целите на Директива 2009/28/ЕО и да получават финансова подкрепа.

Ръстът в производството и потреблението на конвенционалните биогорива в резултат от насърчителната политика в областта на енергията от ВИ е очертал риск част от допълнителното търсене на биогорива да бъде осигурявано, чрез увеличаване на площите за земеделие в световен мащаб, което би довело до косвено увеличение на емисиите на парникови газове (ЕПГ), дължащо се на преобразуването на земи. Това от своя страна ще доведе до невъзможност от постигане на задължителната цел за дял на енергията от ВИ в транспорта. По тази причина ЕК предприе преглед на въздействието на непряката промяна в земеползването (НПЗ, Indirect Land Use Change /ILUC/) върху ЕПГ.

С оглед минимизиране на това въздействие ЕК предложи изменение на действащото законодателство в областта на биогоривата (Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и Директива 98/70/ЕО за качество на горивата).

Основните аспекти, които се отнасят до промените в Директива 2009/28/ЕО, произтичащи от приемането на Директива 2015/1513/ЕО са въвеждане на:

- 7 % праг на конвенционалните биогорива (произведени от суровини, които са хранителни и фуражни култури или са енергийни култури, отглеждани върху земеделска земя) в крайното потребление на енергия в транспорта до 2020 г.;
- Установяване на национална цел за потреблението на биогоривата от „ново поколение“, при съобразяване с определената референтна стойност на целта за минимално потребление на биогорива от "ново поколение", произведени от суровини, посочени в част А на приложение IX (Списък с 20 позиции отпадъчни и остатъчни продукти, водорасли и др.) - 0,5 процентни пункта енергийно съдържание от дела на енергията от ВИ в крайно потребление на енергия във всички видове транспорт до 2020 г.;
- Списък на суровините и горивата за производство на биогоривата от ново поколение, чиито принос се отчита двукратно - приложение IX, част А и част Б (произведени от използвано олио за готвене и животински мазнини) и петкратно отчитане на електрическата енергия от ВИ, потребявана от пътните превозни средства;
- По-висок процент на намаление на ЕПГ при използването на биогорива и течни горива от биомаса при отчитането им за целите - най-малко 60 % за биогорива и течни горива от биомаса, произведени в инсталации, въведени в експлоатация след 5 октомври 2015 г.;
- Удължаване на срока, в който отделените ЕПГ при потреблението на биогорива и течни биогорива от биомаса, произведени от инсталации, които са в експлоатация до 5 октомври 2015 г. или преди това следва да намалят най-малко с 35 % ЕПГ, в сравнение с определените срокове в Директива 2009/28/ЕО – 31 декември 2017 г., вместо 31 декември 2016 г.;
- Удължаване на срока, в който отделените ЕПГ при потреблението на биогорива и течни биогорива от биомаса, произведени от инсталации, които са в експлоатация от 1 януари 2018 г. и след това следва да намалят най-малко с 50 % ЕПГ най-малко, в сравнение с определените срокове в Директива 2009/28/ЕО – 1 януари 2018 г., вместо 1 януари 2017 г.

В измененията на Директива 2009/28/ЕО са предвидени промени, свързани с критериите за устойчивост, чието транспониране е предмет на наредбата по чл. 44, ал. 1 на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) и на методиката по чл. 44, ал. 3 на ЗЕВИ, които ще бъдат извършени от МОСВ.

• Изпълнение на условия по Решение на ЕК за Държавна помощ № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК, относно подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници в България - SA.44840 (2016/NN)

По инициатива на Главна дирекция „Конкуренция“ на Европейската комисия (ЕК) през март 2016 г. стартира процедура по нотификация пред ЕК на идентифицирана държавна помощ „Схема за подпомагане на производството на електрическа енергия от възобновяеми източници по Закона за енергията от възобновяеми източници“. Уведомлението е относно предоставяната в периода след 3 май 2011 г. оперативна помощ за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) под формата на преференциални цени за изкупуване на произведената от тях електрическа енергия, съгласно ЗЕВИ.

С Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г., относно подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници в България - SA.44840 (2016/NN) ЕК е направила заключение, че мярката представлява държавна помощ по смисъла на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). България е привела в действие мярката в нарушение на чл. 108, параграф 3 от ДФЕС, но въпреки това ЕК няма да повдига възражение по отношение на помощта, предвид че тя е съвместима с вътрешния пазар по силата на чл. 107, § 3, б. „в“ от ДФЕС при следните условия:

- Извършване на промени в Закона за енергетиката (ЗЕ) за премахване на компонентата към „цената за задължение към обществото“, отразяваща разходите за изкупуване на електрическа енергия от ВИ (компонента „зелена енергия“) за

произведена в други държави – членки (ДЧ) на Европейския съюз и потребена в страната електрическа енергия от ВИ.

- Определяне на размера на компенсацията за периода от 1 юли 2011 г. до влизането в сила на измененията в ЗЕ, която да бъде инвестирана за развитие капацитета на междусистемните връзки и конкретно за изграждането на нов междусистемен електропровод 400 kV от подстанция "Марица изток" в България до подстанция "Nea Santa" в Гърция.

В Решението на ЕК е определена компенсацията за периода от 1 юли 2011 г. до 30 април 2016 г., която възлиза на 1 146 965,51 лв. (588 187,44 евро). Тази сума следва да бъде допълнена с дължимата компенсация за периода от 1 май 2016 г. до влизането в сила на промените в ЗЕ.

1.2. Опишете какви са проблемите в приложението на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.)

- **Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО**

Националната политика в областта на производството и потреблението на биогорива следва европейските стратегически документи. В следствие на изпълнението на произтичащите от Пакета „Климат-енергетика“ ангажименти до 2020 г., както и приетите през 2009 г. на ниво ЕС Директива 2009/28/ЕО и Директива 2009/30/ЕО¹, са предприети законодателни инициативи с оглед постигане на задължителния 10 %-ен дял на енергията от ВИ в транспорта и са въведени критерии за устойчивост, на които следва да отговарят биогоривата, за да бъдат отчитани за посочената по-горе цел.

Изискванията на Директива 2009/28/ЕО по отношение потреблението на енергията от ВИ в транспорта са въведени в националното законодателство със Закона за енергията от възобновяеми източници и подзаконовите нормативни актове към него:

- Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), Обн., ДВ, бр. 35 от 3 май 2011 г. Със закона се уреждат обществените отношения, свързани с производството и потреблението на електрическа енергия от ВИ, топлинна енергия и енергия за охлаждане от ВИ, газ от ВИ и биогорива и енергия от ВИ в транспорта. В чл. 12, ал. 1 на ЗЕВИ е определена задължителната национална цел на Република България за 16 % дял на енергията от ВИ в brutното крайно потребление на енергия, която включва и 10 % задължителен дял на енергията от ВИ в транспорта;
- Наредба № РД-16-869 от 2 август 2011 г. за изчисляването на общия дял на енергията от възобновяеми източници в brutното крайно потребление на енергия и потреблението на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта, изд. от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Обн., ДВ, бр.70 от 9 септември 2011 г.;
- Наредба № РД-16-558 от 8.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България, изд. от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Обн., ДВ, бр. 39 от 22.05.2012 г., в сила от 22.05.2012 г.;
- Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от

¹ Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕО (Текст от значение за ЕИП)

биомаса, ПМС № 302 от 26.11.2012 г., Обн. ДВ, бр. 95 от 4.12.2012 г., в сила от 3.01.2013 г., приета от МС по предложение на министъра на околната среда и водите;

- Методика за изчисление на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата и течните горива от биомаса, приета със Заповед № РД-854 от 23 ноември 2012 г. на министъра на околната среда и водите, одобрена от министъра на околната среда и водите, съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма и министъра на земеделието и храните.

За постигане на задължителния 10 % дял на енергията от ВИ в транспорта в ЗЕВИ е въведено задължение към лицата, които пускат на пазара течни горива от нефтен произход да ги предлагат на пазара при освобождаване за потребление, смесени с биокомпонент. Основният източник, чрез който се предвижда постигането на задължителната цел в транспорта както на национално ниво, така и на европейско ниво са конвенционалните биогорива. В периода, в който са формулирани политиките в областта на климата и енергетиката, и реалните възможности за постигане целите в сектор Транспорт до 2020 г. са били посредством използване на конвенционални биогорива. Съответно цялостната политика за насърчаване потреблението на ВИ в транспорта е следвало да бъде насочена към осигуряване на необходимите мерки, осигуряващи използването на този източник.

Съгласно чл. 37, ал. 1 на ЗЕВИ биогоривата и течните горива от биомаса се отчитат за националната цел само при условие, че отговарят на определените критерии за устойчивост, като по отношение на намаляването на ЕПГ трябва да бъде постигнато: а) най-малко 35 на сто намаление на ЕПГ - считано до 31 декември 2016 г.; б) най-малко 50 на сто намаление на ЕПГ - считано от 1 януари 2017 г.; в) най-малко 60 на сто намаление на ЕПГ за биогорива и течни горива от биомаса, произведени в инсталации, в които производството е започнало от 1 януари 2017 г. - считано от 1 януари 2018 г.

- **Условия по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК**

Понастоящем съгласно чл. 35, ал. 5 от ЗЕ начинът за компенсирание на разходите, произтичащи от задължения към обществото, се определя по приета от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) методика за разпределение на тези разходи между всички крайни клиенти, включително ползващите електрическа енергия от внос, присъединени към електроенергийната система, оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи.

Според ЕК, тъй като местното производство на електрическа енергия от ВИ се подпомага чрез компонентата „зелена енергия“, която се начислява върху цялото количество електрическа енергия от ВИ, потребено в страната (което включва и потреблението на произведена в други ДЧ електрическа енергия), прилаганият метод на финансиране, налага тежест върху произведена в други ДЧ електрическа енергия, която не се ползва от това финансиране. Това води до риск от дискриминационен ефект върху произведена в други ДЧ и потребена в страната електрическа енергия от ВИ и по този начин нарушава член 30 и/или член 110 от ДФЕС.

За изпълнение на поетите задължения от страна на Република България по Решението на ЕК следва да бъдат направени изменения в ЗЕ. С промените се предвижда да не бъде заплащана компонентата „зелена енергия“ от крайните клиенти за количествата електрическа енергия от ВИ, които са произведени в други ДЧ и потребени в страната.

С предстоящите законодателни промени се регламентират задължения на:

- обществения доставчик, който следва да заплати на оператора на електропреносната мрежа средства в размер на 1 146 965,51 лв., за периода от 1 юли 2011 г. до 30 април 2016 г. и изчислените от КЕВР средства за периода от 1 май 2016 г. до влизането в сила на този закон.
- КЕВР, която следва да определи компенсацията за периода от 1 май 2016 г. до влизането в сила на измененията на закона въз основа на количеството електрическа енергия от ВИ, постъпила в ЕЕС на Република България от съседни ДЧ на ЕС и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази система, и

начисляваната за тези количества компонента, определена от комисията за съответните ценови периоди.

- Оператора на електропреносната мрежа, който следва да разходва предоставените средства за изграждането на междусистемен електропровод 400 kV "Марица изток - Nea Santa".

1.3. Посочете дали са изготвени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

• Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО

- В рамките на разработването на предложението за Директива за изменение на Директива 98/70/ЕО и за изменение на Директива 2009/28/ЕО е изготвена Оценка на въздействието SWD(2012) 343 final (17.10.2012 г.), в която е определен потенциала на намаление на ЕПГ, свързани с непряката промяна в земеползването (НПЗ). Отбелязан е наличен негативен ефект върху спестяване на ЕПГ от биогорива и течни горива от биомаса за транспорта от НПЗ, както и извода, че почти цялото производство на биогорива до 2020 г. се очаква да бъде от култури, отглеждани на земеделски земи, които могат да бъдат от друга страна използвани за отглеждане на храни и фуражи.

Сред основните заключения е изводът, че предвид силната зависимост от конвенционалния биодизел и в по-малка степен от конвенционалния биоетанол в прогнозирания обем на биогоривата до 2020 г., съществува висок риск очакваните спестявания в сектора да намалее значително в резултат от НПЗ, ако не бъдат предприети мерки за ограничаване на тази промяна. Също така е отбелязано, че развитието на биогорива от ново поколение, за производството на които се използват ресурси с ниска стойност на ЕПГ като остатъци от слама, дървесина и от лесовъдството, е по-бавно от очакваното, тъй като разходите, свързани с производството на такива горива, са по-високи от тези за конвенционални биогорива.

С оглед съществуващия риск ЕС да не постигне заложените цели за намаление на ЕПГ от горивата в транспорта и съответния дял на ВИ в транспорта, както и възникналата конкуренция в използването на земеделска земя при производството на суровини за биогорива и суровини за храни и фуражи, с приемането на Директива 2015/1513/ЕО, се цели да се ограничи въздействието на НПЗ и производството на конвенционални биогорива, както и да се насърчи внедряването на нови технологии и производството на второ и трето поколение биогорива, които не се конкурират с храни и фуражи, отглеждани на земеделски земи.

Във връзка с транспонирането на Директива 2015/1513/ЕО в националното законодателство и произтичащите задължения по чл. 2, ал. 2, т. „д“ за определяне на национална цел за дял на биогоривата от приложение IX, част А в транспорта, необходимостта от увеличаването на дела на електрическата енергия от пътни транспортни средства и други ВИ в транспорта, МЕ възложи изготвянето на „Анализ на възможностите за производство на биогорива от ново поколение и на други възобновяеми източници в транспорта и определяне на индикативна под-цел за потребление на биогорива от ново поколение в сектор Транспорт“. Този документ включва преглед на актуалното състояние при производството и потреблението на посочените енергийни източници в транспорта, възможностите и перспективите за развитие на производството им в страната и разрастване потреблението им до 2020 г., както и отражението върху цените на горивата и съответно върху икономиката на страната.

В Анализа е посочено, че потреблението на горива и енергия е основен индикатор за въздействие на транспорта върху околната среда. В периода 2000–2014 г. делът на транспорта в крайното потребление на енергия в страната нараства от 21,5 % до 33,2 %. Основна причина за това е увеличаване на потреблението в автомобилният транспорт, чийто дял през 2014 г. е 92,9 % от брутното потребление на енергия в сектора.

Основните изводи от Анализа са:

- Към 2015 г. в България няма производство на биогорива от суровини и други горива, изброени в част А от приложение IX. Понастоящем в страната няма

установено производство и няма предлагане на българския пазар на биогорива от ново поколение;

- За осигуряването на българския пазар на такива биогорива от местно производство на рентабилни цени до 2020 г. са необходими значителни инвестиции за въвеждане на съответните производствени мощности и също така технологично време за пазарното им навлизане;
- България е страната с най-нисък БВП в Европейския съюз. Негативен фактор са ниските доходи на населението, върху което повишаването на цената на горивата в резултат от потребяването на по-скъпите биогорива от ново поколение ще окаже силно въздействие;
- Автомобилният парк в страната е остарял, като повече от 87 % от автомобилите са по-стари от 10 години, което затруднява използването както на конвенционалните, така и на биогоривата от ново поколение.

С тези аргументи, на основание в чл. 2, ал. 2, т. 4 „д“ от Директива 2015/1513/ЕО беше определена национална цел за дял на биогоривата от ново поколение в енергията от ВИ във всички видове транспорт през 2020 г. по-ниска от референтната стойност, в размер на 0,05 процентни пункта (1 648 toe).

• **Условия по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК**

В рамките на процедурата по нотификация е извършена оценка на схемата за подпомагане на производството на електрическа енергия, чрез преференциални цени.

Прогнозният общ бюджет на схемата за подпомагане, за която е изпратено уведомление, е 13 227 144 000 BGN (6 772 419 550 EUR).

Общият размер на начислените средства подлежащи на компенсация за периода от 1 юли 2011 г. до 30 април 2016 г. е оценен на 1 146 965,51 лв./588 187,44 EUR.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна по конкретен и измерим начин и график за (ако е приложимо) тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

• **Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО**

С промяната на ЗЕВИ ще бъдат транспонирани изискванията на Директива 2015/1513/ЕО и конкретно ще се:

- регламентира 7 % праг на конвенционалните биогорива при отчитане на задължителната 10 % цел на енергията от ВИ в крайното потребление на енергия в транспорта до 2020 г.;
- установи национална цел за потреблението на биогоривата от „ново поколение“ в транспорта в размер на 0,05 процентни пункта енергийно съдържание от общия дял на енергията от ВИ в крайно потребление на енергия във всички видове транспорт до 2020 г. и съответни мерки за нейното постигане;

По отношение на критериите за устойчивост:

- Намаление на ЕПГ при използването на биогорива и течни горива от биомаса при отчитането им за целите - най-малко 60 % за биогорива и течни горива от биомаса, произведени в инсталации, въведени в експлоатация след 5 октомври 2015 г.
- Удължаване на срока, в който отделените ЕПГ при потреблението на биогорива и течни биогорива от биомаса, произведени от инсталации, които са в експлоатация до 5 октомври 2015 г. или преди това могат да намалят най-малко с 35 % ЕПГ, в сравнение с определените срокове в Директива 2009/28/ЕО – 31 декември 2017 г., вместо 31 декември 2016 г.
- Удължаване на срока, в който отделените ЕПГ при потреблението на биогорива и течни биогорива от биомаса, произведени от инсталации, които са в експлоатация от 1 януари 2018 г. и след това могат да намалят най-малко с 50 % ЕПГ най-малко, в сравнение с определените срокове в Директива 2009/28/ЕО – 1 януари

2018 г., вместо 1 януари 2017 г.

- Изпълнение на условията по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК;
- Премахване на риска от дискриминационен ефект по отношение на количеството електрическа енергия от ВИ, постъпила в ЕЕС на Република България от съседни ДЧ на ЕС и потребена от крайните клиенти, присъединени към тази ЕЕС;
- Регламентиране размерът на средствата за необходимата компенсация за период от 1 юли 2011 г. до влизането в сила на измененията в ЗЕ за количеството електрическа енергия от ВИ, постъпила в ЕЕС на Република България от съседни ДЧ на ЕС и потребена от крайни клиенти, присъединени към тази ЕЕС;
- Разходване на определените средства за компенсация, които да бъдат инвестирани за развитие капацитета на междусистемните връзки и конкретно за изграждането на нов междусистемен електропровод 400 kV от подстанция "Марица изток" в България до подстанция "Nea Santa" в Гърция.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

• Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО

Новите нормативни изисквания ще засегнат пряко икономическите оператори по чл. 40, ал. 1 от ЗЕВИ и чл. 3 от Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса:

- лицата, които пускат и предоставят на пазара течни горива от нефтен произход в транспорта да обезпечат с необходимите количества биогорива от ново поколение като предлагат горивата за дизелови и бензинови двигатели смесени с биогорива в процентно съотношение (по чл. 40, ал. 1 от ЗЕВИ) – 8 бр.;
- земеделски стопани, кооперации и организации на производители, събирачи на отпадъци и остатъци; изкупвачи на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса; първични преработватели на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса; изкупвачи на първично преработени суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса; лица, които внасят или пускат на пазара суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса; лицензирани складодържатели на чисти биогорива и течни горива от биомаса и/или на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход; разпространители на биогорива и течни горива от биомаса; крайни разпространители на биогорива и течни горива от биомаса; лица, които пускат на пазара биогорива и течни горива от биомаса, чисти или в смеси, за крайна употреба (по чл. 3 от Наредба за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса)

Новите норми ще имат отражение върху дейността на следните държавни институции:

- Министерство на енергетиката (изпълнение на националната цел за потребление на биогорива от „ново поколение“);
- Министерство на околната среда и водите (по отношение изпълнение на задълженията по чл. 44 на ЗЕВИ);
- Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (по отношение на провеждане на политиката в сектор Транспорт);
- Министерство на земеделието, храните и горите (по отношение на отглеждането на култури, осигуряването на отпадъци и остатъци за производството на биогорива, производството и потреблението биогорива);
- Агенция за устойчиво енергийно развитие (по отношение на събирането на

информацията по наредбата по чл. 54 от ЗЕВИ);

- Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (осъществяване на контрол върху качеството на биогоривата, в т.ч. и на биогоривата от ново поколение и техните смеси с течните горива от нефтен произход, съгласно чл. 51, ал. 1 на ЗЕВИ);

Както и на:

- Крайни потребители на горива.
- Условия по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК
- Търговците на електрическа енергия;
- Крайните клиенти;
- КЕВР с оглед изчисляване актуалния размер на необходимата компенсация за съответния изминал период (от юли 2011 г. до влизането в сила на отменената добавка);
- Общественият доставчик (Националната електрическа компания ЕАД), получаващ съгласно действащото законодателство приходите от компонентата за „зелена енергия“;
- Операторът на електропреносната мрежа (Електроенергийният системен оператор ЕАД), към когото следва да се предостави изчисления размер на средствата за компенсацията за изграждане на нов междусистемен електропровод "Марица изток" - "Nea Santa".

4. Варианти на действие:

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително и варианта „без действие“.

Вариант на действие 1: Без намеса – продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕВИ, без да се внасят изменения

Липсата на промени в настоящата регулаторна рамка ще запази настоящото състояние на пазара на течни горива, във връзка с потреблението единствено на конвенционални биогорива в сектор Транспорт. Постигането на 10 % - ната национална цел за дял на енергията от ВИ в транспорта към 2020 г. ще се осъществява, чрез използване на конвенционални биогорива и електрическа енергия от ВИ. Ще се запазят възприетите вече практики по отношение на прилаганите критериите за устойчивост на биогоривата, без промяна в бизнес средата по отношение на икономическите оператори. Допълнителни финансови ресурси и експертен потенциал няма да бъдат необходими. Технологичното развитие и нивата на ЕПГ от потреблението на конвенционални биогорива и течни горива от биомаса ще се запазят в очакваните прогнозни нива.

Запазване на статуквото няма да доведе до въздействие върху заинтересованите страни и ще продължи прилагането на действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС във връзка с НПЗ и потреблението на енергия от ВИ в транспорта, както и произтичащите от тях задължения за страната. Няма да бъдат поставени основите за насърчаване производството и потреблението на биогорива от ново поколение.

Няма да бъдат транспонирани изискванията на Директива 2015/1513/ЕО и няма да бъдат изпълнени условията на Решението на ЕК относно подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници в България - SA.44840 (2016/NN). Това ще създаде риск от стартиране от страна на ЕК на процедура по нарушение по ДФЕС, която в най-лош сценарий би могъл да завърши с иск пред Съда на ЕС и осъдително решение за Република България, респективно финансова глоба.

Вариант на действие 2: Пълно въвеждане на новите изисквания

Пълното въвеждане на изискванията на чл. 2 от Директива 2015/1513/ЕО, чрез изменения на ЗЕВИ, заедно с измененията в нормативните актове по транспониране на чл. 1 от Директивата ще гарантира постигане на заложените цели в областта на климата

и енергетиката до 2020 г.

С оглед транспониране на изискванията на Директива 2015/1513/ЕО в националното законодателство в ЗЕВИ ще се:

- регламентира 7 % праг на конвенционалните биогорива при отчитане на задължителната 10 % цел на енергията от ВИ в крайното потребление на енергия в транспорта до 2020 г.;
- установи национална цел за потреблението на биогоривата от „ново поколение“ в транспорта в размер на 0,05 процентни пункта енергийно съдържание от общия дял на енергията от ВИ в крайно потребление на енергия във всички видове транспорт до 2020 г.;
- определят съответните мерки за постигане на национална цел за потребление на биогоривата от ново поколение, чрез регламентиране на задължение към лицата, които пускат на пазара течни горива от нефтен произход в транспорта да осигурят предлагането на съответните количества биогорива от ново поколение за обезпечаване постигането на индикативната национална цел.

С регламентирането на мерки за постигане на индикативната национална цел от 0.05 % дял в крайното потребление на енергия в транспорта през 2020 г. ще се осъществи плавен преход към производството и употребата на второ и трето поколение биогорива. По този начин ще се постави основа и база за надграждане и развитие на политиките в областта на енергетиката и климата за следващите периоди до 2030 г. България ще се включи в общите усилия в борбата с климатичните промени и дългосрочната визия на ЕС за постигане на нисковъглеродна икономика и в изпълнение на поетите ангажименти по силата на Парижкото споразумение.

Въвеждането на изискванията на европейското законодателство в тази област ще спомогне и за:

- Постигането на по-големи намаления на ЕПГ и за устойчивото развитие, без да се конкурират пряко с производството на храни;
- Насърчаване навлизането на нови технологии и иновативни решения в сектор транспорт;
- Използване на замърсени и тежко деградирани земи за производство на суровина за производство на биогорива ново поколение.

Предотвратяване на ерозията на почвата и благоприятни условия за защита на подземните води при употребата на трайните насаждения (вместо на едногодишни растения) като суровина за производството на биогорива второ поколение.

Ще бъдат транспонирани изискванията на Директива 2015/1513/ЕО и по този начин ще бъдат изпълнени ангажиментите за страната ни в рамките на Европейската политика в областта на енергетиката и климата.

Ще бъдат изпълнени ангажиментите на Р България, произтичащи от Решението на ЕК относно подпомагане на производството на енергия от възобновяеми източници в България - SA.44840 (2016/NN) и няма да бъдат създадени предпоставки за стартиране от страна на ЕК на процедура по нарушение по ДФЕС.

5. Негативни въздействия:

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни, и кои да са значителни.

Вариант на действие 1: Без намеса - продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентираны в ЗЕВИ, без да се внасят изменения

• Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО

Неизпълнение на изискванията за транспониране на Директива 2015/1513/ЕО. Запазване

на статуквото няма да доведе до въздействие върху заинтересованите страни и ще продължи прилагането на действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС във връзка с НПЗ и потреблението на енергия от ВИ в транспорта, както и произтичащите от тях задължения за страната. Наред с прякото негативно въздействие върху изменението на климата, липсата на действия спрямо въвеждането на новите изисквания от Директива 2015/1513/ЕО в националното законодателство ще застраши изпълнението на новите цели и политики на ЕС в областта на енергетиката и климата. Това ще постави страната под риск от стартиране от страна на Европейската комисия процедура по нарушение по чл. 258 от ДФЕС и в най-лош сценарий би могло да завърши с иск пред Съда на ЕС и осъдително решение за България, респ. финансова глоба. В този смисъл вариант 1 ще бъде с изключително негативно въздействие, поради което отпада като възможен вариант на действие.

Пряко засегнати ще бъдат отговорните за транспонирането на Директивата институции:

- Министерство на енергетиката;
- Министерство на околната среда и водите.

Запазването на статуквото ще има следните негативни въздействия върху заинтересованите страни:

По отношение земеделските стопани, кооперациите и организации на производители, събирачите на отпадъци и остатъци и изкупвачите на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса, първични преработватели на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса, изкупвачи на първично преработени суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса:

Неосигуряването на благоприятна бизнес среда и гарантиран дял на биогоривата от ново поколение, няма да бъде дадена възможност за оползотворяване на отпадъчните продукти и разкриване на нови възможности за реализацията им;

По отношение на останалите заинтересовани страни запазването на статуквото няма да доведе до въздействие от икономическо и социално естество.

Липсата на потребление на биогоривата от ново поколение няма да осигури съществени намаления на ЕПГ от транспорта, като сектор с висок принос за емисии в атмосферния въздух и да се ограничи негативното му въздействие върху околната среда и здравето на хората.

• Условия по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК

Запазване на статуквото няма да доведе до въздействие върху заинтересованите страни при неизпълнение на условията на Решението и риск от стартиране от страна на ЕК процедура по нарушение по ДФЕС и в най-лош сценарий би могло да завърши с иск пред Съда на ЕС и осъдително решение за България, респ. финансова глоба.

Вариант на действие 2: Пълно въвеждане изискванията на Директива 2015/1513/ЕО и изпълнение условията на Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК

Въвеждане на изискванията на Директива 2015/1513/ЕО, свързани с промените в Директива 2009/28/ЕО

Пълното въвеждане на новите изисквания на Директива 2009/28/ЕО ще има следните негативни въздействия:

- В страната не се произвеждат биогорива от ново поколение и те трябва да се осигуряват от внос;
- Използването на биогорива от ново поколение в транспорта не е развито и е много ограничено и в други ДЧ. Биогоривата от ново поколение са навлезли по-широко само в няколко ДЧ и предлагането им на международния пазар е също

ограничено;

- Биогоривата от ново поколение са значително по-скъпи от конвенционалните биогорива, което ще се отрази върху крайните цени на предлаганите горива (от 0.3 лв./toe до 27 лв./toe)² и съответно върху икономика като цяло.;
- Електрическата мобилност на настоящия етап е незначителна. Електрическите пътни превозни средства са много по-скъпи и изискват технологично време за изграждане на необходимата зарядна инфраструктура;
- Ангажименти, произтичащи от изискванията по отношение на критериите за устойчивост на биогорива и докладванията на ЕПГ от целия жизнен цикъл на биогоривата и течните биогорива от биомаса.

Тези въздействия ще имат отражение основно върху:

- лицата, които пускат и предоставят на пазара горива за транспорта, чрез допълнителния ангажимент за осигуряването на съответните количества биогорива от ново поколение;
- Крайните потребители на горива, тъй като поради по-високата цена на биогоривата от ново поколение в сравнение с конвенционалните биогорива, предлагането им на пазара под формата на смеси с течни горива от нефтен произход може да доведе до увеличение на цените на горивата за крайните потребители.

Това от своя страна ще доведе до необходимост от осигуряване на допълнителни национални финансови ресурси за бъдещото прилагане на изменената Директивата за: административните разходи по събиране и обработка на допълнителна информация от икономическите оператори и нейното систематизиране и докладване на ЕК. Въпреки това не се очаква да се повиши в голяма степен административното натоварване на бизнеса, тъй като практически основната регулаторна рамка по отчитане и докладване на ЕПГ на биогоривата и течните горива от биомаса е вече приета и се прилага към настоящия момент, като към нея се допълва отчитането на горивата от ново поколение и компонента НПЗ (който ще бъде въведен при транспониране на чл. 1 от Директива 2015/1513/ЕО, чрез изменения в Наредбата за устойчивост на биогоривата с отчитане на непреки промени в земеползването и методиката към нея).

За компетентните органи се очаква да възникне ангажимент за събиране и обработка на по-голям обем данни, което може да наложи допълнителен експертен и финансов ресурс за обезпечаване на тази дейност.

Въпреки посоченото, предвид ниската стойност на определената индикативна национална цел за дял на биогоривата от ново поколение в енергията от ВИ във всички видове транспорт през 2020 г. (0,05 процентни пункта), вариант 2 ще бъде с най-слабо негативно въздействие.

Ангажименти, произтичащи от условията по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК:

- Въвеждане на нови задължения към КЕВР по определяна на размера на компенсацията;
- Въвеждане на задължения на общественият доставчик, който следва да заплати на оператора на електропреносната мрежа съответната компенсация;
- Предпоставки за възникване на финансови затруднения за НЕК ЕАД, поради задължението да предостави изчисления размер на средствата за компенсацията.

² „Анализ на възможностите за производство на биогорива от ново поколение и на други възобновяеми източници в транспорта и определяне на индикативна под-цел за потребление на биогорива от ново поколение в сектор Транспорт“

- **Положителни въздействия:**

Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значими потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант на действие 1: Без намеса - продължават да се прилагат действащите нормативни изисквания, регламентирани в ЗЕВИ, без да се внасят изменения и без да се изпълняват условията по Решението на ЕК

- Транспониране на Директива 2015/1513/ЕО

Липсата на промени в настоящата регулаторна рамка ще запази настоящото състояние на пазара на течни горива, във връзка с потреблението на конвенционални биогорива в сектор Транспорт. Ще се запазят възприетите вече практики по отношение на прилаганите критериите за устойчивост на биогоривата, без промяна в бизнес средата по отношение на икономическите оператори. Допълнителни финансови ресурси и експертен потенциал няма да бъдат необходими. Технологичното развитие и нивата на ЕПГ от потреблението на конвенционални биогорива и течни горива от биомаса ще се запазят в очакваните прогнозни нива.

Запазването на статуквото може да се възприеме като положително въздействие за:

- лицата, които пускат и предоставят на пазара горива за транспорта, поради липсата на нови ангажменти и;
- крайните потребители, поради несъздаване на предпоставки за увеличаване на крайните цените.
- Условия по Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК

Липсата на промени в настоящата регулаторна рамка ще запази настоящото състояние, без да се създават ангажменти за заинтересованите страни.

Вариант на действие 2: Въвеждане на изискванията на Директива 2015/1513/ЕО, свързани с промените в Директива 2009/28/ЕО и изпълнение условията Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК

Пълно въвеждане на изискванията на чл. 2 от Директива 2015/1513/ЕО, чрез изменения на ЗЕВИ, заедно с измененията в нормативните актове по транспониране на чл. 1 от Директивата ще гарантира постигане на заложените цели в областта на климата и енергетиката до 2020 г. По този начин ще се постави основа и база за надграждане и развитие на политиките в тези области за следващите периоди до 2030 г., с перспектива до 2050 г. В допълнение, с въвеждане на последващи мерки и стимули биха могли да бъдат преодолени констатираните слабости в сектора на конвенционалните биогорива, като бъде създадена благоприятна среда за привличане на инвестиции, плавен преход към производството и употребата на второ и трето поколение биогорива, с оглед изпълнение на индикативната цел от 0.05 %, както и:

- Постигането на по-големи намаления на ЕПГ и за устойчивото развитие, без да се конкурират пряко с производството на храни;
- Насърчаване навлизането на нови технологии и иновативни решения в сектор транспорт;
- Използване на замърсени и тежко деградирани земи за производство на суровина за производство на биогорива второ и трето поколение;
- Предотвратяване на ерозията на почвата и благоприятни условия за защита на подземните води при употребата на трайните насаждения (вместо на едногодишни растения) като суровина за производството на биогорива второ поколение.

Тези положителни въздействия са относими към всички заинтересовани страни.

Пълното изпълнение на ангажиментите за Р България, произтичащи от Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК ще осигури условия за коригиране потенциалното нарушение на чл. 30 и чл. 110 от ДФЕС и ще обезпечи финансово развитието на капацитета на междусистемните връзки, като ще увеличи трансграничния

капацитет между България и Гърция — междусистемния електропровод 400 kV „Марица изток — Nea Santa“.

Предвид изложените аргументи се предпочита вариант 2.

6. Потенциални рискове:

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не се очакват такива.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши

Повишението на административната тежест е по отношение лицата, които предоставят на пазара биогорива, произтичащи от изискванията за осигуряване на пазара на нов продукт (биогорива от ново поколение) и за предоставянето на съответната информация информация на компетентните органи (АУЕР, Наредба № РД-16-558 от 8.05.2012 г. за набирането и предоставянето на информацията чрез Националната информационна система за потенциала, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в Република България и МОСВ, Наредбата за устойчивост на биогоривата).

Въпреки това не се очаква да се повиши в голяма степен административното натоварване на бизнеса, тъй като практически основната регулаторна рамка по отчитане и докладване на ЕПГ на биогоривата и течните горива от биомаса и е вече приета и се прилага към настоящия момент, като към нея се допълва отчитането на горивата от ново поколение и компонента НПЗ (който ще бъде въведен при транспониране на чл. 1 от Директива 2015/1513/ЕО, чрез изменения в Наредбата за устойчивост на биогоривата с отчитане на непреки промени в земеползването и методиката към нея).

Ще се намали

Няма ефект

Не се очаква повишаване на административната тежест във връзка с изпълнението на условията по Решението на ЕК за държавна помощ.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими.

9. Създават ли се нови регистри?

Ако отговорът е „да“, посочете колко и кои са те...

С новата нормативна промяна не се създават нови регистри.

10. Въздействие върху микро, малки и средни предприятия (МСП):

Актът засяга пряко МСП

Малките и средни предприятия (МСП) представляват значителна част от заинтересованите страни.

Развитието на пазара на биогорива от ново поколение, заедно с необходимостта от насърчаване на по-голяма научноизследователска и развойна дейност и по-голямото производство на такива биогорива (тъй като понастоящем те не се предлагат на пазара в големи количества) може да се отчете като положително въздействие върху възможностите за регионално и местно развитие, перспективите за износ, възможностите за заетост и МСП.

Актът не засяга МСП

Няма ефект

11.Проектът на нормативен акт изисква цялостна оценка на въздействието:

Да

Не

12.Обществени консултации:

Обобщете най-важните въпроси за обществените консултации в случай на извършване на цялостна ОВ или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове; посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МЕ, в съответствие с чл. 26 от от Закона за нормативните актове. Срокът за обществената консултация ще бъде 30 дни.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

13.Приемането на нормативния акт произтича ли от законодателството на ЕС:

Да

Не

Моля, посочете изискванията на законодателството на ЕС, включително информацията по т. 8.1. и 8.2., дали е извършена оценка на въздействието на ЕС и я приложете (или връзка към източник).

Пълната оценка на въздействие на ниво ЕС може да бъде намерена на следния линк:

http://ec.europa.eu/clima/policies/transport/fuel/docs/swd_2012_343_en.pdf

Решение № С (2016) 5205 final от 04.08.2016 г. на ЕК мжже да бъде намерен на следния линк:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/263396/263396_1780805_102_3.pdf

14.Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Николай Налбантов, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“

Дата:

Подпис:

Съгласувал:Александрина Димитрова, началник на отдел ЕЕВЕИ

Изготвил:Мария Минова, държавен експерт в отдел ЕЕВЕИ